

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітня програма: «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»

Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту і маркетингу
Протокол № 3 від “23” листопада 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент
Викладач (-і)	Копчак Юрій Степанович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+380968069136
E-mail викладача	Копчак Юрій Степанович – yurii.kopchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/d7f47d5539048150719a
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Менеджмент – це наука, що вивчає і розкриває сукупність принципів, методів, засобів і форм управління виробництвом з метою підвищення його ефективності; раціональні способи управління діловими організаціями; це особлива галузь наукових знань і професійної спеціалізації управляючих-менеджерів, які складають адміністративний штат, а їхня функція полягає в керівництві людьми в організаціях з метою досягнення поставлених цілей, використовуючи працю та інтелект працівників, а також цілеспрямована мотивація персоналу на ринковий успіх підприємства. Предмет менеджменту – процеси, методи та інструментарій управління діяльністю підприємства; вивчення засад управлінської діяльності таких, як закони, закономірності, принципи, механізми та моделі, що використовуються в управлінні організаціями, підприємствами, корпораціями, господарськими товариствами тощо; проектування систем менеджменту. Об'єкт менеджменту – процес управління виробничо-господарською діяльністю підприємств, корпорацій, господарських товариств, об'єднань та інших організацій. Програма навчальної дисципліни складається з одного змістового модуля.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент» є виклад студентам спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» теоретичних основ сучасного менеджменту як самостійного виду професійної діяльності – управління в умовах ринкової економіки, формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; формування навичок організаційного проектування; формування умінь моніторингу основних ситуаційних факторів зовнішнього середовища; набуття умінь з прийняття обґрунтованих управлінських рішень та формулювання цілей діяльності підрозділів організації, набуття умінь оцінки діючих та створення ефективних структур управління організацією та механізмів координації діяльності виконавців та їх груп; формування навичок визначення центрів відповідальності організаційного формування.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності: ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність працювати в команді. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. Спеціальні (фахові) компетентності: СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких,	

торговельних та біржових структур.
Програмні результати навчання:
ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.
ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
ПРН 11. Демонструвати базові і структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / <u>практичні</u> / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	076 «Підприємництво та торгівля»	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.	лекції	практ. заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ до менеджменту. Середовище організації менеджерів.	2	2	6	2		14
Тема 2. Планування та цілі організації. Стратегічний менеджмент.	2	2	6			
Тема 3. Ухвалення управлінського рішення. Підприємництво. Стратегії підприємницьких організацій.	2	2	6		2	14
Тема 4. Менеджмент нових підприємств. Структура організації.	2	2	6	2		14
Тема 5. Проектування організації. Організаційні зміни та інновації. . Комунікації в організаціях.	2	2	7			
Тема 6. Менеджмент людських ресурсів. Диверсифікації робочої сили. Менеджмент диверсифікації в організаціях.	2	2	6	2		14
Тема 7. Керування індивідуальною поведінкою. Мотивація роботи працівників. Стиль керівництва. Лідерство.	2		7			
Тема 8. Зарубіжні системи менеджменту. Сучасні виклики для менеджменту.	2	2	6		2	14
Індивідуальне завдання			10			10
За семестр:	16	14	60	6	4	80
ЗАГ.:	16	14	60	6	4	80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу | Форми контролю знань студентів:

	- поточний; - підсумковий семестровий (залік). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно- трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, F, F). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання індивідуального завдання з супроводжуючою мультимедійною презентацією, завдань самостійної роботи і проходження тестувань у системі дистанційного навчання по темі після її вивчення. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті, та відповідно до Положення про оцінювання економічного факультету. Оцінка студента формується таким чином: Залік: 20 балів – усне опитування 20 балів - індивідуальні завдання (презентаційна робота) 10 балів – практичні (творчі) завдання 10 балів – тестування 20 балів – контроль самостійної роботи 20 балів – підсумкова контрольна робота Якщо завдання здаються несвочасно, то кількість балів може бути зменшена. Студент(ка) у 3 семестрі не допускається до підсумкової контрольної роботи, якщо не набрав(ла) 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Письмова перевірка знань студентів відбувається у формі практичних (творчих) завдань, індивідуальних завдань (презентаційних робіт). Письмові (індивідуальні (презентаційна робота) та практичні (творчі) завдання) повинні бути підготовлені самостійно. У групі не допускається повторення тем, які обрані для підготовки одного із завдань. Оцінюються письмові роботи відповідно: 20 балів - індивідуальні завдання (презентаційна робота) 10 балів – практичні (творчі) завдання.
Практичні заняття	Практичні заняття оцінюються у 5и бальній системі у формі усної відповіді. Також на цих заняттях презентуються індивідуальні та творчі завдання. Вага оцінки за семінарське заняття –20 (у семестрах, в яких передбачено залік).
Умови допуску до підсумкового контролю	1. Підсумковий контроль (3 семестр) Залік - умовою допуску до підсумкового контролю (підсумкової контрольної роботи) є накопичення min 50 балів (усні, творчі, письмові та тестові завдання). Підсумкова контрольна робота проводиться на останньому практичному занятті чи у дистанційній формі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у 3-му семестрі – <u>залік</u>. Залік виставляється за результатами поточного контролю упродовж семестру і складається із виконаних усних, творчих, індивідуальних, письмових та тестових завдань, передбачених

силабусом. Оцінка за залік становить максимум 100 балів

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: Fundamentals of Management (Основи менеджменту) (https://www.coursera.org/learn/fundamentals-of-management) Principles of management (Принципи управління) (https://www.coursera.org/learn/principles-of-management) Strategic Leadership and Management (Стратегічне лідерство та управління) (https://www.coursera.org/specializations/strategic-leadership) Project Management Principles and Practices (Принципи та практики управління проектами) (https://www.coursera.org/specializations/project-management) Leading People and Teams (Керівництво людьми та командами) (https://www.coursera.org/specializations/leading-teams) Employee performance (Управління ефективністю співробітників) (https://www.coursera.org/learn/employee-performance) При пред'явленні студентом сертифіката неформальної освіти, курс якого співпадає із темою заняття, таке заняття зараховується як опрацьоване з отриманням балу (у межах курсу можна не більше трьох перезарахувань).

8. Рекомендована література

1. Горський М.П., Бординюк Д.В., Голуб С.В. Теорія прийняття рішень: Навч. посібник / Горський М.П., Бординюк Д.В., Голуб С.В. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2022. – 84 с.
2. Друкер П. Виклики для менеджменту XXI століття. Київ: КМ-БУКС, 2020. 240 с.
3. Іванова С. Мистецтво добору персоналу. Як оцінити людину за годину. Київ: Моноліт-Bizz, 2019. 304 с.
4. Калдерон І. Стилi хорошого i поганого менеджменту. Київ: Наш формат, 2020. 224 с
5. Кеннеді Ден Безжалний менеджмент та ефективність людських ресурсів / пер. з англ. Т. Мухамедшина. — Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. — 304 с.
6. Коваленко О, Федоренко В., Мошек Г. Менеджмент організації. Теорія та практика. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 808 с.
7. Копчак Ю. С., Кулініч Т. В., Гилка У. Л. Практичні засади використання підходів до менеджменту організацій: досвід України та зарубіжних країн. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 22. С. 44–48. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/22_2021/9.pdf.
8. Копчак Ю. С. Формування організаційної культури підприємства в умовах нестабільного внутрішнього середовища. / Копчак Ю. С., Дорошенко Т.М., Біланіч Л.В. // Наукові перспективи. 2022, № 4(22). С. 156–167.
9. Копчак, Ю., Матвеев, М., & Пугачов, В. (2023). Трансформація сучасного менеджменту в умовах війни. Економіка та суспільство, (51). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-24>

10. Копчак, Ю., Слюсаренко, К., & Чумаков, К. (2023). Сучасні виклики до менеджменту підприємств та організацій в Україні: врахування зарубіжного досвіду у вітчизняній практиці. Економіка та суспільство, (48). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-79>
11. Копчак Ю.С. Менеджмент організацій: Навч. посіб. / Гуменник В.І., Копчак Ю.С. — К., 2012. — 503 с.
12. Кучеренко Д. Г. Менеджмент. Курс лекцій. 2-ге видання / Д.Г. Кучеренко. – Київ: Центр учбової дітератури, 2020. - 184 с
13. Левицька І.В. Менеджмент підприємств за кризових умов. Львів: Новий світ-2000, 2020. 176 с
14. Маркіна І.А. Контролінг для менеджерів. [текст] навч. посібник. / : І.А. Маркіна, О.М. Таран-Лала, М.В. Гунченко – К.: «Центр учбової літератури», 2019. - 304 с.
15. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/40291/5/Book_2019_Krasnokutska_Menedzhment.pdf
16. Мотивація в сучасному менеджменті: проблеми і протиріччя / Ігнатська І. А., Сербенівська А. Ю. // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. – 2019. – Т. 4, вип. 1. – С. 41–47. URL: <https://doi.org/10.18523/2519-4739.20194.1.41-47>
17. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с
18. Остапчук Т.П. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во «Рута», 2021. – 856 с.
19. Пітерс С. Парадокс Шимпанзе. Менеджмент розуму. Київ: Book Chef, 2020. 423 с.
20. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
Інформаційні ресурси:
21. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
22. Електронна бібліотека ПНУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>

*Копчак Ю.С., кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту і маркетингу*